

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 454/2016-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. augusta 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 19 C 69/2014-162 z 22. mája 2015 a rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 5 Co 383/2015-183 z 28. januára 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. mája 2016 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) č. k. 19 C 69/2014-162 z 22. mája 2015 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) a rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) č. k. 5 Co 383/2015-183 z 28. januára 2016 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ bol v postavení žalobcu účastníkom konania o určenie vlastníckeho práva k hospodárskej budove súp. č. ■■■ postavenej na parcele registra C KN č. ■■■, zastavané plochy a nádvoría o výmere 124 m² zapísaných na LV č. ■■■, kat. úz. ■■■. Okresný súd rozsudkom č. k. 19 C 69/2014-162 z 22. mája 2015 žalobu sťažovateľa zamietol a zaviazal ho nahradiť žalovanému trovy právneho zastúpenia. Krajský súd rozsudkom č. k. 5 Co 383/2015-183 z 28. januára 2016 rozsudok okresného súdu s výnimkou výroku o trovách konania vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným potvrdil.

Opisujúc skutkové okolnosti prípadu sťažovateľ vyjadruje nespokojnosť s právnym posúdením jeho veci okresným súdom a krajským súdom. Označené súdy totiž nepovažovali za splnené všetky zákonom predpokladané podmienky vydržania predmetnej nehnuteľnosti, následkom čoho bola žaloba sťažovateľa zamietnutá. Podľa jeho názoru sa okresný súd „nevysporiadal so skutočnosťou, že svedok ■■■, ktorý bol starostom obce Torysa od roku 1990 do roku 2010 a od roku 2010 bol poslancom obecného zastupiteľstva do roku 2014 uviedol, že obec nikdy neuplatňovala vlastnícke právo na spornú nehnuteľnosť, ani ju neužívala a v podstate on sa osobne ako poslanec dozvedel o tom, že obec si na seba dala vydržať vlastnícke právo k tejto nehnuteľnosti a má za to, že to bolo neoprávnene...”

Sťažovateľ rozporuje tvrdenie prvostupňového súdu, že sťažovateľ ako žalobca nepreukázal, aby vydržaním nadobudol vlastnícke právo k spornej nehnuteľnosti a žalobcovi nesvedčia zákonom stanovené podmienky pre nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním. Keď súd uzavrel, že sťažovateľovi nesvedčia zákonné podmienky vydržania a to napriek tomu, že sťažovateľ užíval spornú nehnuteľnosť v dobrej viere, že mu patrí a staral sa o budovu ako o vlastnú nepretržite viac ako 10 rokov, ako môžu potom tieto podmienky svedčiť obci Torysa, ktorá budovu vôbec neužívala...

Sťažovateľ uvádza, že tak prvostupňový súd ako aj odvolací súd sa v nedostatočnej miere vysporiadali s predmetom konania a zamietnutím žaloby sťažovateľa došlo k zásahu do jeho vlastníckeho práva, čím zároveň bolo konvalidované neoprávnene nadobudnutie

vlastníckeho práva vydržaním obcou Torysa. Týmto postupom súdov bol porušený článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd...

Sťažovateľ namieta, že napadnutý rozsudok Krajského súdu v Prešove je rámcový, stručný a arbitrárny. Sťažovateľ poukazuje na to, že odôvodnenie rozsudku začína až na strane 7 a končí na strane 8 rozsudku. Porušovateľ základného práva sa podľa názoru sťažovateľa v rozsudku nedostatočne vysporiadal s námietkami sťažovateľa uvedenými v odvolaní, dokonca niektorými námietkami sa súd vôbec nezaoberal. Porušovateľ základného práva rozsudok odôvodnil iba tým, že argument o údajnom nepochybnom subjektívnom presvedčení sa javí odvolaciemu súdu, vychádzajúc z dôkazov, ktoré boli aj základom rozhodnutia súdu prvého stupňa, ako nevierohodný.

Sťažovateľ zastáva názor, že aj rozsudok Okresného súdu Prešov je rámcový a nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov. Sťažovateľ preto považuje rozsudok krajského súdu ako aj rozsudok súdu prvého stupňa za nepreskúmateľný z dôvodu nedostatočného odôvodnenia a nepodloženia rozsudkov kvalifikovanou právnou argumentáciou. “

Na základe uvedeného sťažovateľ žiada, aby ústavný súd v jeho veci takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľa podľa článku 20 ods. 1 Ústavy SR a podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn.: 5 Co/383/2015-183 zo dňa 28. 01. 2016 a rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn.: 19 C/69/2014-162 zo dňa 22. 05. 2015 porušené boli.

Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn.: 5 Co/383/2015-183 zo dňa 28. 01. 2016 a rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn.: 19 C/69/2014-162 zo dňa 22. 05. 2015 sa zrušujú a vec sa vracia Okresnému súdu Prešov na ďalšie konanie a rozhodnutie. “

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

Skôr, ako ústavný súd pristúpi k uvedeniu dôvodov, ktoré ho viedli k odmietnutiu sťažnosti, považuje vzhľadom na absenciu právneho zastúpenia sťažovateľa za potrebné

vyjadriť sa k podmienkam jej predbežného prerokovania. Zo sťažovateľových podaní doručených ústavnému súdu 9. júna 2016 a 17. júna 2016 totiž vyplýva, že po výzve ústavného súdu na odstránenie nedostatku jeho kvalifikovaného právneho zastúpenia sa sťažovateľ obrátil na Centrum právnej pomoci, kanceláriu Prešov so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci. Bez ohľadu na výsledok konania o žiadosti na poskytnutie právnej pomoci však ústavný súd vzhľadom na dostatok iných dôvodov na odmietnutie sťažnosti pristúpil k rozhodnutiu o sťažnosti, pričom na nedostatok sťažnosti vyplývajúci z § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde (t. j. absenciu právneho zastúpenia sťažovateľa) neprihliadal. Sťažnosť preto ústavný súd odmietol z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie, ako aj pre jej zjavnú neopodstatnenosť, a nie pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

K namietanému porušeniu označených práv rozsudkom okresného súdu

Z princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ústavný súd môže o namietanom porušení práv sťažovateľa konať iba vtedy, pokiaľ sa sťažovateľ nemôže domáhať ochrany svojich práv pred všeobecným súdom. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda automaticky nezakladá aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany tohto základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže (mohol) domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonne upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. I. ÚS 103/02, I. ÚS 6/04, II. ÚS 122/05, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06).

Ústavný súd v tejto súvislosti predstavuje ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05). Zásada subsidiarity reflektuje okrem

iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

Pokiaľ ide o napadnutý rozsudok okresného súdu, ústavný súd vzhľadom na už uvedené poukazuje na skutočnosť, že proti tomuto rozsudku bolo možné podať odvolanie ako riadny opravný prostriedok, čo aj sťažovateľ využil. Označený rozsudok okresného súdu, ako aj sťažovateľom namietaný postup tohto súdu, ktorý vydaniu rozhodnutia predchádzal, bol teda predmetom súdneho prieskumu realizovaného krajským súdom. S prihliadnutím na to bolo potrebné túto časť sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu.

K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 6 dohovoru rozsudkom krajského súdu

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne... prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch...

Podstata označeného práva spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde, pričom tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákona. Súčasťou obsahu práva na spravodlivé súdne konanie je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne odpovie na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania.

Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech (nevyhovenie návrhu) v konaní pred všeobecným súdom (napr. I. ÚS 8/96, III. ÚS 197/02, III. ÚS 284/08). Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia (po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení) skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodnú za predpokladu, že skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

Ústavný súd realizujúc prieskum napadnutého rozsudku z hľadísk, ktoré ústavný prieskum súdnych rozhodnutí pripúšťa, sa oboznámil so závermi napadnutého rozsudku, pričom v relevantnej časti odôvodnenia rozsudku krajský súd uviedol:

„Vyržanie je jedným zo všeobecných spôsobov nadobudnutia vlastníctva zo zákona, jedným zo základných predpokladov vyržania je dobrá viera držiteľa. Tvrdenie držiteľa o tom, že mu vec patrí a že s ňou nakladal ako s vlastnou, musí byť však podložené konkrétnymi okolnosťami, z ktorých sa dá usúdiť, že toto presvedčenie držiteľa bolo dôvodné. Dobrá viera je presvedčením nadobúdateľa o tom, že nekoná bezprávne, keď si konkrétnu vec prisvojuje. Základným kritériom pre posúdenie objektívne daného subjektívneho presvedčenia držiteľa je to, či za obvyklých okolností pri obvykle predpokladanej opatrnosti nemal, resp. nemohol mať pochybnosti o tom, že mu vec, ktorú fakticky ovláda, patrí. Tieto okolnosti, z ktorých je možné usudzovať, že existencia dobrej viery je daná, musí držiteľ preukázať. Civilné sporové konanie je ovládané zásadou kontradiktórnosti, ktorá znamená, že ten účastník konania, ktorý z určitej skutočnosti vyvodzuje pre seba priaznivé dôsledky, musí túto skutočnosť tvrdiť a k tvrdenej skutočnosti predložiť alebo označiť dôkazné prostriedky, inak úspešným byť nemôže a musí niesť prípadne nepriaznivé následky v zmysle neúspechu v konaní.

Správne a presvedčivé sú dôvody, pre ktoré súd prvého stupňa žalobu zamietol. Zo spisu je zrejmé, že súd prvého stupňa vykonal vo veci rozsiahle dokazovanie, vykonané dôkazy náležite zhodnotil v ich jednotlivosti, ako aj vo vzájomných súvislostiach a jeho rozhodnutie je správne, vyplývajúce z náležite zisteného skutkového stavu. Skutkový stav

veci sa nezmenil ani v priebehu odvolacieho konania, preto na zistenia uvedené v odôvodnení rozsudku a na právne normy, z ktorých vychádzal súd prvého stupňa v celom rozsahu poukazuje aj odvolací súd a s argumentáciou súdu prvého stupňa sa plne stotožňuje.

K odvolacím námietkam žalobcu považuje za potrebné dodať:

Podstatným argumentom, na ktorý mal odvolací súd prihliadať, malo byť presvedčenie žalobcu, že v daňovej exekúcii nadobudol všetky tie nehnuteľnosti, ktoré aj neskôr reálne užíval a pri ich užívaní nebol nikým ani rušený. Argument o údajnom nepochybnom subjektívnom presvedčení sa však javí odvolaciemu súdu, vychádzajúc z dôkazov, ktoré boli aj základom rozhodnutia súdu prvého stupňa, ako nevierohodný. Vychádzajúc z predpokladu racionálneho konania osoby presvedčenej o tom, že je nepochybným vlastníkom konkrétnej veci, je možné hodnotiť žiadosť žalobcu adresovanú žalovanému o odkúpenie spornej budovy (č. l. 68 spisu) ako dôkaz svedčiaci pre to, že si bol vedomý toho, že spornú budovu síce užíva (označil ju ako prísluší k budove v jeho vlastníctve), nie je však jej vlastníkom. Je predsa nelogické, aby osoba presvedčená o svojom vlastníctve žiadala od subjektu, ktorého má za nevlastníka, o odkúpenie predmetu vlastníctva. Dôkazom svedčiacim pre tento záver je aj list zaťa žalobcu ██████████, ktorý adresoval žalovanému snažiac sa spornú budovu taktiež odkúpiť (list z 10.05.2012, č. l. 62 spisu). ██████████ v tomto liste výslovne uvádza, že keďže budova nemala vlastníka a bola v dezolátnom stave, majiteľa pozemku požiadal o súhlas s úpravami, ktorý aj dostal a budovu poopravoval. Nie je podstatné, či ██████████ bol alebo nie v zamestnaneckom pomere k žalobcovi, podstatné je, že bol v blízkom vzťahu so žalobcom a je viac ako pravdepodobné, že musel mať vedomosť o skutočnom stave veci v zmysle vlastníckeho práva k spornej budove; napokon už v žalobe (str. 4 žaloby) uviedol, že spornú budovu užíval spolu so svojím zaťom.

Súd prvého stupňa vo veci samej rozhodol správne, odvolací súd preto rozhodnutie súdu prvého stupňa vo výroku, ktorým žalobu zamietol ako vecne správne v súlade s ust. § 219 ods. 1, 2 O. s. p. potvrdil.“

Ústavný súd berúc na zreteľ obsah § 219 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku zdôrazňuje, že odôvodnenie rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno

posudzovať izolovane (m. m. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Vzhľadom na potvrdenie vecnej správnosti rozsudku okresného súdu sa ústavný súd oboznámil aj s obsahom prvostupňového rozsudku, z ktorého vyplýva, že okresný súd aplikujúc na vec § 80, § 129 ods. 1, § 130 ods. 1, § 132 a § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka dospel k záveru, že *«skutkové okolnosti, ktoré uvádzal žalobca v žalobe, a o ktoré opieral svoj žalobný nárok nie sú pravdivé a žalobcovi nesvedčia zákonom stanovené podmienky pre nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním v zmysle vyššie uvedených ustanovení Občianskeho zákonníka.*

Súd sa v tomto smere nemôže inak, než stotožniť s obranou žalovaného a na ňu aj okrem iného aj poukazuje.

Podľa právnej teórie je vydržanie originálny spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva zo zákona, pri splnení nasledovných zákonom požadovaných predpokladov:

a/ musí ísť o spôsobilý predmet vydržania

b/ držba musí byť oprávnená

c/ držba musí byť nepretržitá počas celej zákonom stanovenej doby.

Pokiaľ ide o dobromyseľnosť žalobcu, súd sa stotožňuje s tvrdením žalovaného, že žalobca nebol dobromyseľný, teda neužíval predmetnú stavbu v dobrej viere, že mu táto patrí a od začiatku užívania vedel, že predmetná stavba mu nepatrí.

Aj súd je presvedčený, že žalobca vedel v čase dražby aký objekt draží, keďže sám ho v ponuke jednoznačne identifikoval. Sporná nehnuteľnosť bola v dražobnej vyhláske taktiež jednoznačne identifikovaná a špecifikovaná odlišne od mostovej váhy aj vzhľadom na oveľa vyššiu cenu. Výpoveď [REDAKOVANÉ] a znalecký posudok [REDAKOVANÉ] to jednoznačne preukazujú.

Už počas ohliadky na mieste samom súd konštatoval, že na rozdiel od budovy mostovej váhy, ktorá má plastové okná, udržiavanú omietka aj strecha, sporná budova je v neporovnateľne horšom stavebnotechnickom stave ako v exteriéri tak v interiéri. Pokiaľ sa žalobca cítil byť vlastníkom tejto nehnuteľnosti, iste by k jej údržbe a využitiu aj tak pristupoval. Nevyhnutné stavebné úpravy však podľa úvahy súdu urobil len preto, aby do objektu nezatekalo a mohol v nej skladovať zdvihák slúžiaci nie na podnikateľskú činnosť, ale pre potreby rodiny a množstvo vecí, ktorých využitie bolo obtiažne počas ohliadky

pomenovať, a ktoré interiér budovy robili podobným neupratanému skladisku. V istej časti dokonca zriadil maštal pre chov kôz, ktoré navyiac nechoval on, ale jeho zať [REDACTED].

Súd ohľadom oprávnenosti držby a dobromyseľnosti poukazuje aj na ustálenú súdnu prax, prezentovanú napr. uznesením Najvyššieho súdu z 1. marca 2011, sp. zn. 5Cdo 30/2010, podľa ktorého

„V zmysle ustanovení §§ 129 ods. 1 a 130 ods. 1 Občianskeho zákonníka oprávneným držiteľom je ten, kto nakladá s vecou ako s vlastnou a je zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec patrí. Dobromyseľnosť teda znamená, že držiteľ je ohľadne existencie svojho práva v omyle, posúdenie, či držiteľ je alebo nie je dobromyseľný, treba hodnotiť vždy objektívne, a nie iba zo subjektívneho hľadiska (osobného presvedčenia) účastníka, a treba vždy brať do úvahy, či držiteľ pri bežnej (normálnej) opatrnosti, ktorú možno s ohľadom na okolnosti a povahu daného prípadu od každého požadovať, nemal, resp. nemohol mať po celú vydržaciú dobu dôvodné pochybnosti o tom, že mu vec patrí, o dobromyseľnosti možno hovoriť tam, kde držiteľ drží vec v omyle, že mu vec patrí a ide pritom o omyl ospravedlniteľný. Ospravedlniteľný je omyl, ku ktorému došlo napriek tomu, že mýliaci sa postupoval s obvyklou mierou opatrnosti, ktorú možno so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu od každého požadovať, omyl môže byť nielen skutkový, ale aj právny, právny omyl spočíva v neznalosti alebo v neúplnej znalosti všeobecne záväzných právnych predpisov a z toho vyplývajúceho nesprávneho posúdenia právnych dôsledkov právnych skutočností, vzhľadom na všeobecne (aj v oblasti súkromného práva) uznanú zásadu *ignorantia iuris non excusat* (neznalosť zákona neospravedľňuje), vyplývajúcu zo samej podstaty práva, právny omyl držiteľa, vychádzajúci z neznalosti jednoznačne formulovaného ustanovenia Občianskeho zákonníka platného v dobe, kedy sa držiteľ ujal držby, nie je ospravedlniteľný. Len výnimočne možno takýto omyl ospravedlniť, a to v prípadoch, keď znenie zákona je nejasné a pripúšťa rôzny výklad.“

Nevierhodné a námietku nedostatku aktívnej legitimácie potvrdzujúce je aj samotné správanie ako žalobcu, tak jeho zaťa, ktorý žiadal o odkúpenie budovy v máji 2012, a v ktorej jednoznačne uvádza, že budova nemala vlastníka a preto ju časom poopravoval, následne však sa o to isté, teda o odkúpenie budovy, už po zápise vlastníckeho práva v prospech žalovaného, usiloval aj samotný žalobca.

Nemožno inak ako konštatovať, že žalobca nepreukázal, aby vydržaním nadobudol vlastníckej právo k spornej nehnuteľnosti a súd nezistil žiadne dôvody v zmysle spravodlivého usporiadania vecí, aby žalovanému nároku poskytol právnu ochranu.

A preto žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol.».

Ústavný súd konštatuje, že napadnutý rozsudok krajského súdu vydaný vo veci sťažovateľa považuje za ústavne udržateľný a svojimi účinkami za zlučiteľný s obsahom práva na spravodlivé súdne konanie.

K námietke sťažovateľa o nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozsudku ústavný súd pripomína, že stručnosť odôvodnenia rozhodnutia ešte neznamená jeho arbitrárnosť. Pokiaľ krajský súd výstižne vysvetlil podstatné dôvody svojho rozhodnutia, opierajúc sa súčasne o relevantné právne normy, ktoré v danom prípade aplikoval v zhode s ustálenou judikatúrou všeobecných súdov, na ktorú v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal, dodržal základné princípy vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 dohovoru, a tak nebolo možné dospieť k záveru o nezlučiteľnosti tohto rozsudku s právom na spravodlivý súdny proces zaručeným v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Vzhľadom na potvrdenie rozsudku okresného súdu rozsudkom krajského súdu pri hodnotení ústavnej konformnosti odôvodnenia napadnutého rozsudku ústavný súd prihliadal na všetky právne odpovede, ktoré všeobecné súdy sťažovateľovi v danej veci poskytlí. Pokiaľ sa teda krajský súd v napadnutom rozsudku vyjadril len ku kľúčovým právnym otázkam, pričom v ostatnom sa stotožnil s právnymi názormi okresného súdu, takéto jeho rozhodnutie nemožno považovať za neodôvodnené, a tak porušujúce právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 dohovoru. Na tomto mieste ústavný súd opätovne pripomína, že judikatúra ESĽP nevyžaduje, aby bola v odôvodnení rozhodnutia daná odpoveď na každý argument strany, osobitná odpoveď sa len vyžaduje na argument, ktorý je pre rozhodnutie kľúčový (Georgidias c. Grécko z 29. 5. 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998).

V danom prípade bolo rozhodujúce posúdenie, či sťažovateľ preukázal naplnenie podmienok pre vydržanie vlastníckeho práva k spornej nehnuteľnosti, pričom sťažovateľ

v tomto smere namietal aj hodnotenie vykonaných dôkazov. K týmto námietkam spochybňujúcim vo svojej podstate krajským súdom realizované hodnotenie vykonaných dôkazov ústavný súd poukazuje na svoju predchádzajúcu rozhodovaciu činnosť, v rámci ktorej judikoval (I. ÚS 67/06), že zásada voľného hodnotenia dôkazov vyplýva z princípu nezávislosti súdov podľa čl. 144 ods. 1 ústavy. Pokiaľ všeobecné súdy garancie obsiahnuté najmä čl. 46 až čl. 50 ústavy (a obdobne aj v čl. 6 ods. 1 dohovoru) rešpektujú, ústavný súd nie je oprávnený znovu „hodnotiť“ hodnotenie dôkazov realizované všeobecnými súdmi, a to dokonca ani vtedy, keby sa s hodnotením sám nestotožňoval (II. ÚS 593/2011, III. ÚS 230/2012).

Podľa názoru ústavného súdu krajský súd prihliadal na všetky relevantné skutočnosti a jeho hodnotenie dôkazov nevykazuje podstatné odchýlky od pravidiel logického uvažovania, ktoré by vyústili do nezrozumiteľného alebo nejasného záveru. Analýzou rozsudku krajského súdu a jeho odôvodnenia ústavný súd dospel k záveru, že pokiaľ sa aj podrobne nezaoberal všetkými námietkami sťažovateľa formulovanými v jeho odvolaní, na relevantné otázky prípadu poskytol adekvátnu odpoveď, čím naplnil princípy vyplývajúce z práva na spravodlivé konanie. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom uvedeným v napadnutom rozsudku nestotožňuje, sama osebe nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor krajského súdu svojím vlastným (napr. II. ÚS 54/02).

Ústavný súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že jeho úlohou pri rozhodovaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nie je posudzovanie právnej perfektnosti namietaného rozhodnutia všeobecného súdu z hľadiska formálnych požiadaviek vyplývajúcich zo zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov a z týchto aspektov jeho „vylepšovanie“ (IV. ÚS 325/08), ale posúdenie jeho ústavnej akceptovateľnosti a udržateľnosti. Ústavný súd nie je ani opravným súdom právnych názorov všeobecných súdov. Ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci všeobecných súdov je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecných súdov, ktoré sú „pánmi zákonov“, v zmysle judikatúry ústavného

súdu by mohol nahradiť napadnutý právny názor všeobecného súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam.

Okolnosti prevažne skutkového charakteru, ktorým sa sťažovateľ vo svojej sťažnosti podrobne venuje s cieľom zvrátiť pre neho nepriaznivé právne posúdenie veci, však neodôvodňujú záver, v zmysle ktorého by sa krajský súd dopustil takých zjavných omylov v právnom posúdení na prípad dopadajúcich relevantných právnych noriem, ktoré by bolo možné považovať za nezlučiteľné s obsahom práva na spravodlivé súdne konanie. Uvedené platí aj v prípade, keď sa vnútorná intencionalita právnych úvah sťažovateľa uberala iným smerom ako právny názor krajského súdu (a rovnako tak okresného súdu), ktorý síce rozhodol spôsobom, s ktorým sťažovateľ nesúhlasí, ale rozhodnutie dostatočne odôvodnil na základe vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ktoré ústavný súd nie je oprávnený a ani povinný nahrádzať.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd dospel k záveru o absencii akejkoľvek príčinnej súvislosti medzi namietaným porušením práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 dohovoru a napadnutým rozsudkom krajského súdu, na základe čoho považoval sťažnosť v tejto časti za zjavne neopodstatnenú.

K namietanému porušeniu práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy

Sťažovateľ tvrdí, že zamietnutím jeho žaloby o určenie vlastníckeho práva konajúce súdy zasiahli do jeho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy má každý právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

Pre priznanie právnej ochrany sťažovateľovmu právu bol v danej veci podstatný právny záver týkajúci sa ním tvrdeného nadobudnutia vlastníckeho práva k spornej budove z titulu vydržania na základe podmienok zakotvených v Občianskom zákonníku. Krajský súd sa však v spojení s rozsudkom okresného súdu otázkou splnenia podmienok vydržania náležite zaoberal a svoje právne závery dostatočne (t. j. ústavne konformne) odôvodnil aplikujúc vo veci relevantné hmotnoprávne normy, ako aj právny výklad vyplývajúci z ustálenej judikatúry všeobecných súdov. Zohľadňujúc preto už uvedené právne závery, ktoré na tomto mieste nie je potrebné opakovať, ústavný súd zastáva názor, že rozsudkom krajského súdu nemohlo dôjsť k porušeniu sťažovateľom označeného základného práva vlastníť majetok zaručeného čl. 20 ods. 1 ústavy.

S prihliadnutím na uvedené ústavný súd sťažnosť v časti smerujúcej proti rozsudku krajského súdu odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Keďže bola sťažnosť ako celok odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa v danej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. augusta 2016